POSTVERSAND
MÜNCHEN

B 21696 E

ÉLETÜNK

L. évf. 2. szám (50. Jg. Nr. 2.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2018. február

A BETEGEK MÉLTÓSÁGÁT HELYEZZÜK KÖZÉPPONTBA

***„Nézd, ő a te fiad… Nézd, ő a te anyád. Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány”* (vö. Jn 19,26–27). Így szól a keresztre feszített Jézus édesanyjához és János tanítványhoz, s e szavakat választotta Ferenc pápa az idei betegek világnapja témájául. Mint ismeretes, a Betegek 26. Világnapját 2018. február 11-én tartják. A pápai dokumentumot december 11-én tette közzé a Szentszék.**

Az Úrnak ezek a szavai megvilágítják a kereszt misztériumát, amely nem egy reménytelen tragédiát jelképez, hanem azt a helyet, amelyen Jézus megmutatja dicsőségét, ránk hagyja a szeretet parancsáról szóló örökségét, amely a keresztény közösség és minden tanítvány életének alapszabálya lesz. Krisztusnak e szavai indítják el Máriának az egész emberiség iránti anyai hivatását. Mária ugyanúgy aggódig az Egyházért és az egész emberiségért, mint Krisztus – írja üzenetében a pápa.

János pedig, a szeretett tanítvány az Egyházat, a messiási népet jeleníti meg. János fel kell hogy ismerje Máriában saját édesanyját, és ebben a felismerésben elfogadni és szemlélni benne a tanítvány modelljét, és azt az anyai hivatást, melyet Jézus rábízott. Ebben az összefüggésben a tanítványok teljes közössége bekapcsolódik Mária anyai hivatásába. Miután mindenben osztozott Jézussal, János tanúja nem csupán a számtalan gyógyításnak, melyet a Messiás véghezvitt, de tudatában van annak, hogy a Mester minden embert el akar vezetni az Atyával való találkozáshoz. És mivel Jézus szíve mindenki előtt nyitott, senkit nem zár ki, Isten Országának evangéliumát mindenki számára hirdetni kell, mint ahogy a keresztény szeretetet is el kell juttatni mindenkihez, aki rászorul, egyszerűen csak azért, mert Isten gyermeke.

A pápa emlékeztet rá, hogy az Egyház anyai hivatása a rászorulók és a betegek javára kétezer éve tart, és ma is tovább folytatódik a világ minden részén. Az Egyház mindenütt megpróbál gyógyulást hozni. A tábori kórház hasonlat az Egyházról igen találó, mert mindenkit befogad, akit megsebzett az élet. A világ egyes részein a misszionáriusok és a helyi egyházmegyék által működtetett kórházak adják meg a lakosság számára szükséges ellátást.

Őrizzük meg a múlt örökségét, hogy jól megtervezhessük a jövőt, követve a sok betegápoló rend áldozatos példáját – buzdít üzenetében a Szentatya. A katolikus kórházakat tisztítsuk meg a vállalati szemlélettől, amely az egész világon igyekszik az egészségügyet a piaci szférába beilleszteni, és végül kiselejtezi a betegeket. Az okos szervezés és az irgalmas szeretet ezzel szemben megkívánja, hogy a betegek méltóságát helyezzék a középpontba. Ez a szemlélet kell hogy jellemezze a keresztényeket is.

(Folytatás a 2. oldalon)

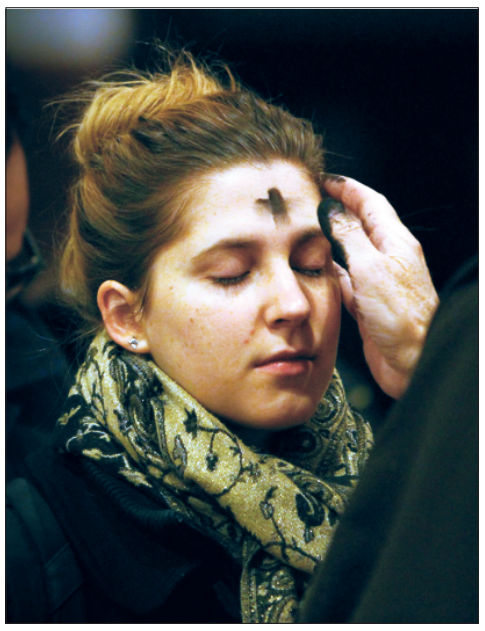

EMLÉKEZZ, EMBER!

Emlékezz, ember, hogy por vagy és porrá leszel! Ezzel a „gyászkeretes szöveggel” rajzol hamukeresztet homlokunkra hamvazószerdán egyházanyánk. (...)

Emlékezz, ember! Igen, emlékezz, mert sokszor olyan könnyelműen, balgán, sőt bűnösen felejtesz. Mikor a képzelet szárnyain repülsz, az alkotás pírja ég arcodon és kezed műve nyomán művészi szépségbe öltözködik az anyag, oly könnyen elfeledkezel porlétedről. Midőn rakéták szárnyán kurta győzelmeket aratsz a tér és idő felett és a természet erőit egyre inkább szolgálatodba állítod, könnyen elfelejted, honnan jöttél. Mikor megmámorosodsz a hatalom birtokától és a dicsőség éneke cseng füledbe, oly könnyen elfeledkezel testvéredről, az út poráról. (...) Emlékezz, ember!

Ha az Egyház, ha az Isten csak erre emlékeztetne, akkor talán kételkedhetnénk szeretetében. Szemére vethetnénk: miért adott ilyen porrá váló életet, és ha adott valamit, miért veszi vissza? Ám a mai mementó másra is figyelmeztet. Nevezetesen arra, hogy a teremtő szeretet emelt fel a porból és művészi kézzel ő formált istenarcú lénnyé. Íme, a por és a hamu a szellem csúcsára emelkedik, ha a teremtő szeretet fogja kezébe. Ezért te, ember, ne csak arra emlékezz, hogy por és hamu vagy, hanem örök eljegyzettje Isten szeretetének. Van tehát valami benned, amit megváltoztat ugyan, de nem ejt vissza a semmibe.

A hamut kereszt alakban rajzolja homlokunkra az Egyház. Ez a kereszt pedig arra figyelmeztet, hogy ahhoz a Krisztushoz tartozunk, akinek megváltó szeretete magára öltötte a mi porlétünket. Ezzel saját testében megszentelte, megdicsőítette az anyagot és mintegy ráütötte az örökkévalóság pecsétjét. Emlékezz, ember, húsvét szent titkára, arra a megnyíló sírra, amelyen keresztül betört életünkbe a megváltó szeretet! Ennek köszönhetjük, hogy a föld nemcsak temetőnk, de a föltámadásra rendelt életünk anyaméhe is.

Hull, hull a homlokunkra a megszentelt hamu és vele együtt a teremtő és megváltó Isten kegyelme. Ha mindkettőt elfogadjuk, őszinte alázattal, Istenhez simuló hittel, akkor ebben a hamuesőben is fölragyog húsvéti reményünk.

György Attila

A BÖJT HASZNA

Írta: Kránitz Mihály

A liturgiában „szent negyven napnak” nevezett időszakot a magyar nyelv nagyböjtnek hívja, s ez a hústól való nagyobb távolságra utal. Az étkezéstől való megtartóztatás azonban csak egyik eleme a bűnbánati magatartásnak, mely sokkal nagyobb területet foghat át. Sajnos a „húsvét” szavunk sem fejezi ki igazán Krisztus feltámadásának lényegét, inkább arra utal, hogy „újra” vehetünk magunkhoz húst a hosszú húsmentes böjti napok után.

Az egyházi böjti fegyelem jelenti a húsételtől való tartózkodást a nagyböjt péntekein (az évközi péntekeken is javasolt), s hamvazószerda és nagypéntek pedig szigorúbb böjti nap, amit az elkötelezett kereszténynek határozottan meg is kell tartania. Ezzel az önfegyelmezéssel megvalósítjuk, amire Pál apostol utal: „Keressétek, ami odafönt van!” (Kol 3,1), s ez azt jelenti, hogy a böjt egy szellemi magatartást is magában foglal. Nem mintha nem lenne kötelességünk az év, sőt egész életünk folyamán az Evangélium és az Egyház szándéka szerint élni, de most kapunk egy olyan időszakot, amikor nemcsak egyedül, hanem az Egyházzal, a hívekkel való közösségben tarthatjuk meg a böjti előírásokat.

A böjt nem öncélú, nem a fogyókúra eszköze, s nem is egy látványos mutatvány. A böjtért meg kell küzdeni, s főképp korunkban, amikor nem a hús az egyetlen élvezeti cikk az étkezésben. A keresztény nemcsak a nagyböjtben keresztény. És nem is a törvény aprólékos számon kérője, hanem az áldozatvállalásra is kész Krisztuskövető. Ezért számára a nagyböjt út Krisztus felé, ahogy minden idő is alkalom a jótettekre, a szeretet gyakorlására.

A nagyböjt, az alkalmas szent idő éppen ezért nemcsak egy visszatérő ismert liturgikus idő, hanem az életünk része, és minél inkább tudatában vagyunk, hogy mit is jelent, annál inkább fontos eleme lesz a böjt a mindennapjainknak.

A nagyböjtöt egy sajátos „gyakorlópályának” is nevezhetjük, ahol és amikor megvalósíthatjuk a keresztény erényeket. Mindannyiunknak ugyanis kísértésként lép fel a „szóbeli” kereszténység igézete, amikor csak beszélünk a hitünkről, de valójában nem éljük azt. Az Egyház a húsvétra való felkészülés hosszú napjaiban tulajdonképpen így szól hozzánk: „Most mutasd meg!” Vagyis ne csak kereszténynek hívjanak, hanem valóban azok is legyünk.

Akkor hasznos a nagyböjtünk, ha teret és időt adunk a jónak és a szeretet megnyilvánulásainak. Erre megfelelő egy igazi nagyböjti lelkinap, egy *triduum,* vagyis szent három este tartalmas prédikációval, s annak továbbgondolása, egy többnapos lelkigyakorlat, folyamatos önként vállalt imádság, „rejtekben” végzett jócselekedet, csöndbe való visszavonulás, „remete-este” a lényegesről való gondolkodással, vagy a betegek, rászorulók felkeresése.

(Folytatás a 2. oldalon)

ÉLŐ MAGYAR KÖZÖSSÉG

Megalakult a Prágai Magyar Katolikus Plébánia

Jelentős változás történt december elsejével a prágai magyar katolikus hívek életében: Dominik Duka bíboros e nappal személyi plébániaként létrehozta a Prágai Magyar Katolikus Plébániát a felvidéki Balga Zoltán atya vezetésével.

Prágában 2016. július elsejével állították vissza a Prágai Főegyházmegye területén élő magyar katolikus hívek lelkipásztori szolgálatát. Dominik Duka bíboros a magyar hívek lelkipásztori szolgálatával a csábi születésű, korábban Ipolyságon és Ipolyvisken szolgáló Balga Zoltánt bízta meg.

„Az elmúlt másfél év a magyar hívek igényeinek, a csehországi helyzet felmérésének időszaka volt” – mondta el Balga Zoltán atya. Ebben az időszakban felmérték a rendszeres vasárnapi szentmisék résztvevőinek számát, a keresztelés és házassági felkészítés igényét, továbbá a fiatalok lelki programok iránti érdeklődését. A magyar katolikus lelkészség kiváló kapcsolatot épített ki a prágai, illetve a csehországi magyar szervezetekkel, intézményekkel.

Különféle foglalkozásokat, tevékenységeket indítottak el a cseh fővárosban. Ugyanakkor Balga Zoltán atya nem feledkezett meg a Csehország más területein élő magyar hívekről sem. Rendszeresen ellátogat Brünnbe, Ostravába, valamint Plzenbe is.

Minderről tájékoztatták Duka bíborost is. A jelentős magyar katolikus jelenlét ösztönözte Csehország prímását a személyi, azaz terület feletti Prágai Magyar Katolikus Plébánia megalakítására. A személyi plébánia betagolódott a Prágai Főegyházmegye struktúrájába.

Erdő Péter bíboros Prágában

A prágai magyar plébániának minden olyan magyar hívő a tagja, aki állandó vagy átmeneti lakhellyel rendelkezik a cseh fővárosban, illetve annak környékén. A magyar nyelvű szentmiséket továbbra is a Prága központjában fekvő Szent Henrik-plébániatemplomban tartják vasárnap délelőttönként.

(Folytatás a 3. oldalon)

HITÜNK KÉRDÉSEI

A keresztény hit védelmezői (11.)

A II. században Jusztinosz és Hippolütosz körül már létrejött egy tanítványi kör, amit iskolának nevezhetünk. De csak a III. században keletkezett az első világhírű keresztény iskola. Az alexandriai keresztény iskola megfelelt az ókori kritériumoknak. Az iskola püspöki jóváhagyással működött, vezetői egymásnak adták át katedrájukat évszázadokon át. Sokszor vezetőiből lettek a város püspökei. Az iskola tanítását a püspökök többször képviselték a zsinatokon. Alexandriában hatalmas könyvtár volt, mely a kutatók rendelkezésére állt.

Caracalla császár 215-ben Alexandriában a tanítókat kivégeztette, zsidókat, keresztényeket, és pogányokat egyaránt. Demetriosz püspök látta, hogy a tanítók nélkül maradt városban lehetőség nyílt keresztény iskolát nyitni. Számíthatott arra, hogy az Origenész által vezetett iskola a pogányokat is vonzani fogja. Origenész 231-ig irányította a tanítást. Akkor Heraklész átvette az iskolát, Origenész Caesareában folytatta tanítói tevékenységét.

Az alexandriai iskola cáfolat volt a pogányok vádjaira, akik műveletlenséggel vádolták a keresztényeket. Magas színvonalú volt és erre a színvonalra szükség is volt, különben a keresztény tanítás csak az alacsonyabb társadalmi rétegekben talált volna befogadókra. A gnosztikus eszmék szükségessé tették a Szentírás tanulmányozását. Origenész iskolájában a szövegkönyv (liber textus) a Biblia lett.

Valahányszor Origenész keresztény műveltségről (paideia) beszél, saját tanítási módszerét vázolja. A keresztény iskolában folyó „tiszteletreméltó tanulmányok” között megemlíti a filozófusok tanainak tanulmányozását. A bölcselők nézeteit a keresztény vallás igazolására használta. Origenész azt mondta vitairatában, hogy a keresztények sem magukat, sem gyermekeiket nem tartják vissza a művelődéstől, csupán arról van szó, hogy tanítót cseréltek. A tanulmányokban előrehaladottakat segítik abban, hogy eljussanak a keresztény retorika magaslatára. A keresztény ékesszólás Origenésznél a Szentírást jelenti. A keresztény iskolában azokat a tanításokat mutatják be, melyeket Jézusnál, az apostoloknál és a prófétáknál lehet megtalálni. A tanulmányok központjában a Biblia állt.

Origenész hangsúlyozza az enciklopedikus tanulmányok fontosságát, de azt is, hogy ezek mégsem jelentik a végső célt. Minden részlettanulmány a Szentírás jobb megértését szolgálja. Iskolájának módszere a hellén tanítási módszer továbbfejlesztése volt. A grammatika, a geometria, a retorika, az asztronómia a pogány iskolákban *a filozófusok szolgáinak* (paidesz philosophón) számítanak, a keresztény iskolában pedig a *teológia szolgái* (paidesz theologón). A filozófiai tanulmányokat fontosnak tartották, de olvasásra a Szentírás tanulmányozását ajánlották. A keresztény iskola célja nemcsak ismeretek közvetítése, hanem a nevelés, a jellem, a gondolkodásmód formálása is.

Origenész iskolájának alapja megvolt már alexandriai Kelemen gyakorlatában is. A két alexandriai tanító olyan tanítást akart, mely szellemiséget sugároz, és megköveteli az életvitel megváltoztatását. Alexandriai Kelemen sokszor használja a *metanoía* szót, ami az életmód megváltoztatását jelenti. Tanítása szerint, ha az életmód elég mély, akkor a metanoía létrehozza a keresztény megtérést is. A filozófia tanulása nemcsak arra való, hogy a tanulók tételeket tanuljanak, hanem az olyan magatartás begyakorlása, mely képessé tesz az életforma alakítására. Kelemen iskolájában minden tantárgyat valamilyen szentírási könyvhöz kapcsoltak. A Teremtés könyvével kapcsolatban tárgyalták a világ és az ember teremtését, a lélek természetét, a test természetét. Beszéltek a Sátán és az angyalok szerepéről, a gondviselésről. A Teremtés könyve mellett fontos volt még a Példabeszédek könyve, Bölcsesség könyve, Sirák fia könyve. E könyvek lehetővé tették a keresztény nevelés megalapozását, melynek elvei összhangban vannak a teremtéssel, és a legjobban megfelelnek az ember természetének. A keresztény nevelés részese a teremtő Isten bölcsességnek.

Origenész sokat tanult Kelementől, néhányszor szó szerint veszi át megállapításait, azonban rendszeresebb, mint Kelemen. A tanítást a nyelvtannal és a retorikával kezdte. Ezt követte a fizika két fokozatra bontva, geometriára és asztronómiára. A fizika után jött az etika. Ebben különös figyelmet kaptak a sarkalatos erények, ezekhez kapcsolta a vallásosság erényét. Iskolájában nemcsak az Istenre vonatkozó elméleti tudás volt fontos, hanem Isten tiszteletének ismerete is. Az Istennel megvalósuló szoros kapcsolat a Szentírás állandó tanulására épült. A Bibliát úgy tekintették, mint párbeszédet Istennel.

Origenész iskolájának a retorika és a filozófiai adott akadémikus jelleget. De célkitűzése a hitoktatás volt. Helyt adott a filozófiának a keresztény oktatásban. Azt fejtegette, hogy el kell fogadni, ami hasznos, mégpedig a vallás szempontjából. Pedagógiai pragmatizmusa szerint a hasznosság attól függött, hogy valami összeegyeztethető, vagy össze nem egyeztethető a keresztény tanítással. Azt tanította, hogy csak azok élnek igazán, akik a helyes életmódra törekszenek, így majd megismerik az igazi jót, melyet az embereknek követni kell. Az volt a véleménye, hogy a legtöbb ember nem is tudja, hogy hogyan kell Istent helyesen tisztelni. A filozófia iránt, mint tételek és vélemények rendszere iránt, kritikus volt. De mint az emberi igények legmagasabb rendű kifejeződését pozitívan értékelte. Az etikát a jó és rossz megkülönböztetése tudományaként tanította. Az erény lényege az, hogy Istenhez juttatja az embert. Az önismeret, a jó ismerete, Isten ismerete, ez volt az a három szempont, melyek köré a tananyagot csoportosította.

A nevelő számára fontos, hogy az ember változékony, alakítható és formálható. A hívők lelkében élő Krisztuskép nem örökre meghatározott, hanem alakulhat, változhat. Az Egyház nevelése nem korlátozódik csak a földi életre, hanem azután is folytatódik. A pogány iskolák ezzel szemben lemondtak az ember átalakításáról, csak ismeretet, tudást közöltek.

Origenész alexandriai és caesareai iskolájában később is tanították az örökölt tananyagot, mint a kor többi iskolájában, de a tanítást új szempontok szabályozták. Kiindulási alapul szolgált a minden emberben meglevő természetes értelem, melyet össze kellett kapcsolni az isteni Igével, az isteni Értelemmel. Ebben a nevelési elvben valósult meg az apologéták tanítása. A magvető Krisztus munkája folytatódik a keresztény tanító munkásságában. Az alexandriai és caesareai iskola így folytatta az apologeták iskoláját. A nevelés teológiai szempontjának tudatosításával a keresztény iskola tette meg az első lépést abba az irányba, hogy kialakulhasson a nevelés filozófiája és teológiája.

A rendszeres tanítás hatott a teológia művelésének módjára is, hiszen a keresztény hit tartalmát szintén rendszeresen, összefüggően kellett előadni.

(Folytatjuk)

Gaál Jenő SVD

IMASZÁNDÉK

Februárra

A korrupció ellen: Hogy akiknek anyagi, politikai vagy spirituális hatalmuk van, ne hagyják befolyásolni magukat a korrupciótól.

Ferenc pápának a Szent Márta házban tartott homíliájában Lukács evangéliumából (16,1–6) a csalárd intézőről szóló példabeszédet kommentálta. Ennek a nyomán állítottuk össze a februári imaszándék magyarázatát.

Urunk Jézus Krisztus a világ szelleméről beszélt, és elmondta annak nagy veszélyét, melytől óvakodnia kell az ő tanítványainak. A világiasság ellenségünk, és a sátánnak nagy öröme telik abban, ha emberek ezt a szellemet követik. A Jézus példabeszédében szereplő csalárd intéző ennek a világiasságnak példaképe. Talán vannak olyanok, akik azt mondják, hogy ez a csalárd intéző csak azt teszi, amit minden okos ember meg szokott tenni. Ez azonban nem igaz. Nem minden intéző csalárd. Kétségtelen tény azonban, hogy vannak csalárd vállalati vagy kormányzati intézők, akik így igyekeznek, fáradság nélkül, könnyen pénzt szerezni. A példabeszédbeli intéző vesztegetést fogad el. Ez pedig súlyos bűn. Isten ugyanis azt parancsolta az embereknek, hogy becsületes munkával keressék meg családjuk fenntartására szolgáló jövedelmünket. A példabeszédbeli intéző pedig tisztátalan kenyérrel eteti gyermekeit. A mai világban az ilyen intéző talán költséges egyetemekre járatja gyermekeit és drága, kulturált környezetet biztosít számukra, ugyanakkor lelki szeméttel eteti őket. A vesztegetéseket elfogadó ember ugyanis elvesztette emberi méltóságát. Ez pedig súlyos bűn. Kezdetben talán csak apró ajándékok elfogadásáról van szó, de ha ez szokássá válik, kábítószerhez hasonlóan lerombolja az ember viselkedésmódját. Az emberi méltóságot a becsületes munka adja meg, nem pedig „kenőpénzek” megkövetelése vagy elfogadása.

Az ilyen világias „okosság” lerombolja az ember méltóságát. Ezzel ellentétben létezik keresztény „okosság” is. Maga Jézus mondta, hogy legyünk okosak, mint a kígyó, és ártatlanok, mint a galambok. A Szentlélek segíti a keresztény embert arra, hogy okos és ugyanakkor ártatlan tudjon lenni. Ez isteni ajándék, melyet a Szentlélektől kapunk, és ennek megadását imádságban kérni kell az Istentől.

Imádkozzunk azokért is, hiszen sokan vannak, akik tisztátalan kenyeret kapnak csalárd szüleiktől, mert ők is éhesek: éhezik az emberi méltóságot. Legfőképpen pedig imádkozzunk azokért, akik a megvesztegethetőség hamis istennőjének szolgálatába szegődtek, hogy Isten változtassa a meg szívüket, és megértsék, hogy az emberi méltóság a becsületes munkából származik, nem pedig a csalárd haszon hajszolásából. A csalárd haszon mindentől megfosztja az embert. Mert amikor meghal, nem viszi magával pénzét. Amit magával visz, az csak a méltósága elvesztésének szégyene. Ők igazán rászorulnak imáinkra, hogy tönkre ne tegyék egész emberi életüket.

Nemeshegyi Péter SJ

A BETEGEK...

(Folytatás az 1. oldalról)

Jézus az Egyházra hagyományozta gyógyító hatalmát, amire az Egyháznak válaszolnia kell. Ugyanazzal a gyöngéd tekintettel és együttérzéssel kell tekintenie a betegekre, mint ahogy az Úr tette. Erről a szeretetről tanúskodnak azok a családok, akik gyöngéden és kitartóan gondozzák krónikus beteg vagy halmozottan sérült gyermekeiket, szüleiket, rokonaikat. A családon belüli ápolás az emberi személy iránti rendkívüli szeretet tanúságtétele, melyet elismeréssel és politikai intézkedésekkel kell támogatni. Az orvosok, ápolók, papok, szerzetesek és önkéntesek, a hozzátartozók és mindenki, aki vállalja a betegek gondozását, részt vesz az Egyháznak ebben a küldetésében. A Betegek Világnapjára írt üzenete végén Ferenc pápa Mária, a gyöngédség Édesanyja oltalmába ajánlja a testben és lélekben beteg embereket. Imádkozzunk mindannyian az Úr Anyjához, hogy az Egyház minden tagja szeretettel élje meg az élet és az egészség iránti hivatását!

(Vatikáni Rádió)

A BÖJT...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ha időmről, anyagi javaimról, energiámról mondok le, és fogom magam böjtre ezeken a területeken, akkor valami sokkal többet kapok vissza, mert Krisztust követem, aki negyven napra szintén a pusztába vonult és elmélyítette a mennyei Atyjával való kapcsolatát. A negyven szent szám a Bibliában. Én is megszentelhetem a profánnak, hétköznapinak induló napokat éppen azáltal, hogy egy hosszú út fontos részévé, mintegy nagy zarándoklat önálló állomásaivá teszem azokat. S nem utolsósorban, ha Krisztus keresztútját is járom.

A nagyböjt kezdetén valamit építeni kezdtem. Ne engedjem, hogy külső világi vagy belső testi vágyak ragadjanak el, és térítsenek el az úti céltól, a feltámadt Krisztussal való találkozástól. Az eltékozolt napok már nem jönnek vissza, ha lehetséges és felkínált nagyböjti hasznot elpazaroltam. Ám mindig lehetőség nyílik a „fordulatra”, a szívbéli megtérésre, az új elhatározásra. És akkor Isten a háta mögé dobja a bűneinket, többé már nem emlékezik rájuk, és kegyelemmel és új élettel ajándékoz meg minket.

A böjt haszna tehát a lelki újjászületés, s ahogy egy gyermek születése sem egyik pillanatról a másikra történik, úgy ezt sem lehet siettetni. A felismert jót azonban azonnal meg kell tenni, mert haszontalanság és lustaság lenne, ha nem kezdenénk meg élni a megtérés gyümölcseit.

Vállaljuk és éljük meg úgy a nagyböjtöt, hogy az egy alkalom a hitben és a szeretetben való növekedésre, az Egyház hitelességének és egy az Isten által akart szebb és jobb világ építésére. □

LEZÁRULT AZ ESTERHÁZY-EMLÉKÉV

Az Esterházy-emlékév zárórendezvényét december elején Dunaszerdahelyen. Az emlékünnepség Esterházy János halálának 60. évfordulója alkalmából és az Esterházy János-emlékév tiszteletére meghirdetett szépirodalmi és esszéírói pályázat eredményhirdetésével kezdődött. Olyan pályaművek beérkezését várták, melyek Esterházy János életpéldája, erkölcsi magatartása, mélységes emberszeretete, a tolerancia, a nemzetek és nemzetiségek közti testvéri szeretet értékrendjének irodalmi lenyomatai; illetve olyanokra, melyek a korunkat is jellemző agresszív, szélsőséges, valamint nacionalista és intoleráns megnyilvánulások, továbbá a hagyományos európai nemzeti-erkölcsi-emberi értékeket fenyegető jelenségekre, visszásságokra reflektálnak. A megemlékezés ünnepi szentmisével folytatódott a Szent György-plébániatemplomban, melynek főcelebránsa Marton Zsolt, a budapesti Központi Papnevelő Intézet rektora volt.

Felvidek.ma

MÁTYÁS KIRÁLYRA EMLÉKEZÜNK 2018-BAN

Emlékévet hirdetett a Nemzetpolitikai Államtitkárság, szervezését a Magyarság Háza irányítja

A magyar történelem leghíresebb és legismertebb uralkodója, mesék, mondák, legendák hőse, az emlékezetben bölcs és igazságosként élő király születésének 575. és trónra lépésének 560. évfordulója alkalmából a Nemzetpolitikai Államtitkárság 2018-ra Mátyás király Emlékévet hirdetett. A Magyar Állandó Értekezlet zárónyilatkozatába is belefoglalt tényt hivatalosan 2017. december 11-én sajtótájékoztatón jelentette be Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár. A meglehetősen sikeres Márton Áron-, majd Szent László-év után a Nemzetpolitikai Államtitkárságnak a Mátyás király-emlékévvel is fontos célja a magyar identitás erősítése a Kárpát-medencében és szerte a nagyvilágban. Az emlékév megszervezését és lebonyolítását ezúttal a korábbi emlékévekben is meghatározó szerepet vállaló Magyarság Háza irányítja.

Mátyás király olyan alakja a magyar történelemnek, aki erőskezű uralkodása alatt megerősítette és európai középhatalommá tette Magyarországot. Felismerte, hogy csak egy erős Magyarország tudja megállítani az oszmán birodalom terjeszkedését, és ez úgy lehetséges, ha a közép-európai népek összefognak. Tudta, hogy a terjeszkedés megállítása nemcsak Magyarország védelmét, hanem a keresztény civilizáció, a keresztény Európa megvédését is szolgálja – hangsúlyozta a sajtótájékoztatón Potápi Árpád János. Kiemelte továbbá, hogy Mátyás király emléke a történetírás mellett mondáinkban, népmeséinkben is elevenen él, ezért az emlékév során a gyermekeket és a fiatalokat különösen is meg akarják szólítani. Hozzátette: a Kárpát-medencei magyarság ezévi közös rendezvényei a magyar identitást ugyancsak erősíteni fogják.

Az emlékév ötletadója ezúttal is Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke és Gaal Gergely (KDNP) országgyűlési képviselő volt; ők Gergely Balázzsal, a Kincses Kolozsvár Egyesület elnökével együtt tanácsadó testületként segítik a Magyarság Háza munkáját.

„Márton Áron személyisége és Szent László király életműve is arra emlékeztet bennünket, hogy nekünk, magyaroknak felelősségünk és küldetésünk van a keresztény Európa védelmében, és mindezt Mátyás király személyével, örökségével megerősíthetjük” – fogalmazott a sajtótájékoztatón Gaal Gergely. Szavaihoz csatlakozva Lomnici Zoltán kifejtette: azért kezdeményezte az emlékévet, mert Mátyás – mivel a szlovákok, a románok és a horvátok is saját igazságos királyuknak tekintik – a körülöttünk élő népeket összehozza, nem szétválasztja, s erre az üzenetre és gesztusra 2018-ban, Erdély megszállásának századik évfordulója évében igencsak nagy szükségünk lesz.

Gergely Balázs rávilágított: Erdély megszállásának centenáriumi évében az erdélyi magyarok számára a Mátyás-emlékév a visszahúzódó vagy a támadó magatartással ellentétben a szerves együttműködés lehetőségéhez kínál alapot, aminek történelmi hagyományai vannak. *„Ha van olyan magyar uralkodó és mesehős, aki a románok számára is, nemhogy elfogadható, de még a magukénak is tekintik, akkor Mátyás az. Ez nagyon jó lehetőség, hogy elérjük: békejobbot nyújtsanak nekünk”* – magyarázta a Kolozsvárról érkezett vendég.

A kolozsvári Mátyás király-emlékmű részlete
(Fotó: Manasses Almásy Botond)

Csibi Krisztina, az emlékévet lebonyolító Magyarság Háza igazgatója arról beszélt, hogy igyekeznek minél több együttműködő partnert bevonni a munkába, hogy minél sikeresebb és gazdagabb lehessen az emlékév programsorozata.

A Mátyás király-emlékév bejelentésének híre igazán örömteli fogadtatásra talált az összmagyarság körében. A kolozsvári Mátyás király-emlékmű hét évvel ezelőtti felújítását irányító Kolozsi Tibor Munkácsy-díjas szobrászművész-restaurátor, a Kolozsvári Képzőművészeti és Formatervező Egyetem adjunktusa, a Barabás Miklós Céh elnöke, a Román Képzőművészek Szövetsége és a Kós Károly Egyesülés tagja például a következőket nyilatkozta az emlékév híre hallatán: *„Mátyás uralkodása szerintem egyedülálló és emblematikus. Sikerült megoldást találnia a belső széthúzás orvoslására, ugyanakkor a német-római birodalommal szemben rájött, mi a legcélravezetőbb viszony, amit a Magyar Királyságnak szükséges foganatosítania a török támadások visszaszorítása érdekében. Minden téren kiemelkedőt alkotott: mint uralkodó, mint hadvezér, mint stratéga, és mint az itáliai reneszánsz meghonosítója kulturális téren is a kor élvonalába emelte hazáját. Mátyás király tettei, személyiségének sokszínűsége, politikai éleslátása minden utána következő történelmi kor számára tanulsággal szolgált és szolgálhat mind a mai napig.”*

Lapzártánk idején szervezés alatt áll a Mátyás király Emlékév első három eseménye, köztük az ünnepélyes megnyitó, mely 2018. január 12-én lesz Szegeden, a Hunyadi Mátyás trónra jutását segítő szegedi egyezmény aláírásának 560. évfordulóján. (Ez volt az az esemény, amelyen 1458-ban Garai László nádor, a felesége, Alexandra, valamint Szilágyi Erzsébet és Szilágyi Mihály macsói bán egyezséget kötöttek, hogy Hunyadi Mátyást közösen Szent István trónjára segítik, és a korábbi sérelmeiket nem idézik fel többet.) A Magyarság Háza, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., a Szeged-Csanádi Egyházmegye és a Szegedi Dóm szervezésében tartandó egész napos rendezvényen a szegedi Dóm téren Mátyás-korabeli eszközök, bútorok, használati tárgyak, viseletek bemutatójával várja az érdeklődőket az Őskultúra Alapítvány, majd a kecskeméti Renaissance Consort és a budapesti Tabulatúra régizene-együttes idézi meg a kor zenei hangulatát. Délelőtt a Szegedi Dómban emlékező szentmisét celebrál Kiss-Rigó László megyéspüspök. Az eseményen Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár mond ünnepi beszédet.

Ugyanazon a napon délután Zentán a hagyományos Kárpát-medencei kulturális fórumot is a Mátyás király Emlékév jegyében rendezi a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség (VMMSZ) és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet (VMMI), a Magyar Nemzeti Tanáccsal együttműködésben. A Zentai Alkotóházban Mátyás király örökségéről és az emlékévvel kapcsolatos tervekről Csibi Krisztina, a Magyarság Háza igazgatója tart előadást.

A Mátyás királlyá kikiáltásának (1458. január 24.) 560. évfordulója alkalmából rendezendő budapesti jótékonysági reneszánsz bál és szabadtéri forgatag után az események februárban Kolozsváron folytatódnak: a Kincses Kolozsvár Egyesület Mátyás születésének (1443. február 23.) 575. és trónra lépésének (1458. február 14.) 560. évfordulójára Kolozsváron több napos rendezvénysorozattal készül, azzal az Amaryllis Társasággal, amely már huszonhat éve szervezi a Kolozsvári Mátyás Napokat. A kettős évforduló eseményéhez a szigethalmi Emese Park is csatlakozik.

Az esztendő folyamán bizonyára a nyugati diaszpórában élő magyarság körében is számos alkalommal elhangzik majd az a két szó, amely a 2018. évi Kolozsvári Magyar Napok jelmondata lesz: Vivat Mathias!

Varga Gabriella

ÉLŐ MAGYAR KÖZÖSSÉG

(Folytatás az 1. oldalról)

Az elmúlt időszakban fokozatosan bővültek a prágai magyar lelkészség feladatai és tevékenysége. Ezzel kapcsolatban Zoltán atya kifejtette: „Nagy öröm, hogy sikerült egy élő magyar közösséget kovácsolnunk, ebben rejlik a jövőnk.” A Szent Henrik-plébániatemplomban tartott rendszeres vasárnapi szentmisék mellett számtalan foglalkozást és alkalmat bonyolítanak le. Hétfő esténként magyar egyetemisták számára szerveznek foglalkozásokat. Szerdánként gyermekhittant tartanak, anyanyelvi hittanoktatást biztosítanak a gyermekeknek. Vasárnap délutánonként szintén a plébánia ad otthont a helyi magyar cserkészcsapat összejöveteleinek. A cserkészek nagy része olyan felvidéki magyar, aki Prágában folytatja tanulmányait.

A cseh főváros mellett több településen is élnek nagyobb számban magyarok. Ostravában rendszeresen szerveznek misével egybekötött magyar délutánokat. „Újdonságként szeretnénk beindítani a magyar nyelvű szentmiséket Brünnben. Havi rendszerességgel szombaton esténként lennének az alkalmak” – jegyezte meg.

***

A Prágai Magyar Katolikus Plébánia megalapítása alkalmából Erdő Péter bíboros december 17-én ünnepi szentmisét celebrált a prágai Szent Henrik-templomban.

Az ünnepi szentmisén koncelebrált Dominik Duka bíboros, Csehország primása. A szertartáson részt vett Magyarország prágai nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, Szesztai Dávid nagykövetségi tanácsos, a nagykövetség több munkatársa, Éles György, a prágai Magyar Református Missziói Gyülekezet lelkipásztora, a csehországi magyar civil szervezetek képviselői és több mint százötven magyar hívő. A szentmisén közreműködött az ipolybalogi Szent Korona Kórus.

Balga Zoltán plébános üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy a prágai magyar katolikus közösség életének e meghatározó eseményén két olyan nemzet primását köszönti, mely közös történelmük során egymás támaszai tudtak lenni. A csehországi magyarok és a most létrehozott plébánia küldetésével kapcsolatban rámutatott, hogy ma, amikor a világ nem tudja, merre tart és az összekeveredett értékrendek között kell felmutatni valamit, ami krisztusi, igaz és örökérvényű, akkor példaértékű, hogy egy maroknyi magyar Csehország szívében világos utat kíván mutatni minden istenkeresőnek, Csehországban keresztényként és magyar szívvel szeretne élni és szolgálni. Ezért nagy ajándék nekünk, prágai magyaroknak, hogy önálló plébániát kaphattunk, itt élhetünk, imádkozhatunk és dolgozhatunk mindnyájunk javára.

Dominik Duka bíboros cseh nyelvű ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy a cseheket és a magyarokat is összeköti a Római Katolikus Egyház több szentje, egyebek között Szent Adalbert személye.

A prágai magyar hívők és polgári szervezetek nevében Kocsis László Attila, az Esterházy János Társulás az Emberi és Keresztény Értékekért elnöke, és Kláris Györgyi, a Felekezeti Bizottság elnöke mondtak köszönetet a cseh és a magyar egyház fejének, a magyar szentmisék újrakezdéséért tizenkét éves megszakítás után, és a személyi plébánia létrehozásáért. Mindkét főpásztornak Lőrincz Zsuzsa Prágában élő magyar festőművész egy-egy képét ajándékozták.

A rendszeres katolikus szentmisék

A prágai Szent Henrik-templom

húsz éve kezdődtek Prágában. Az elsőre 1992. december 6-án a cseh főváros egyik legrégibb templomában, a Szent Adalbert-templomban került sor, melyet Pataky Kornél nyugalmazott győri püspök celebrált. A cseh fővárosban mintegy 2000-2500 főre tehető a magyarok száma.

Erdő Péter bíboros prédikációjában egyebek mellett elmondta:

„(…) A magyar személyi plébánia megalapítása nagy újdonság Prága történetében. Különös lelkipásztori szeretet jele a bíboros érsek atya részéről, hogy magyar nyelvű híveit segíti a közösségi életben. (...) A Magyar Katolikus Egyház nevében hálás köszönetet mondok érte. Fontos dolog az, hogy mi, európaiak vagy közelebbről mi, akik Közép-Kelet-Európa kis nemzeteihez tartozunk, őrizzük és megbecsüljük identitásunkat és éppen ennek alapján meg tudjuk érteni és tisztelni tudjuk mások azonosságát és kultúráját is. Ez az a szemlélet, amire Ferenc pápa is tanít minket, amikor hangsúlyozza, hogy Európa nem olyan, mint egy gömb sima felülete, ahol minden egyforma, hanem inkább sokszögletű idomhoz hasonlít. (...)

Ez az új plébánia nagyszerű tanúságtétel arról, hogy hitünk és Egyházunk hogyan tudja erősíteni a szeretetet a népek között. (...)

Esztergom-budapesti érsekként mindig tisztelettel vallottam, hogy egyházmegyénknek és az esztergomi bazilikának a védőszentje Szent Adalbert, Prága vértanú püspöke. Ő az, akit saját védőszentjüknek tekintenek csehek, lengyelek, magyarok, szlovákok egyaránt. Az ő lelkében égett a tűz, hogy a keresztény hit igazságát és örömét továbbadja a pogány népeknek, a nem hívő világnak. Ez pedig újra és újra arra indította, hogy kilépjen önmagából, környezetéből és olyanok közé menjen, akiknek nagy szükségük van az Evangéliumra, de nem biztos, hogy befogadják. (...)

Isten áldja meg az új magyar egyházközséget! Isten áldja a Prágai Egyházmegyét!”

Prágai Magyar Katolikus Plébánia

Gyerekeknek

GYERTYÁK

Nemrég még égtek a gyertyák az adventi koszorún, a karácsonyfán. A gyertya nemcsak fényt és meleget ad, de az egyik legősibb keresztény szimbólum is: a karácsonyi gyertya Jézus születésére emlékeztet, a húsvéti pedig a föltámadott Krisztus jelképe. Egyszerre utal az elmúlásra, a halálra és az éltre, az örök világosságra. A gyertya mint Jézus Krisztus jelképe egyike a legrégibb szentelményeknek. Már az ókeresztény korban Krisztus jelképévé vált: magát fölemészti, hogy másoknak szolgálhasson.

Az ünnepi ebédeknél az asztalunkon évtizedek óta van egy gyertya, amelynek különleges a története. Nagymamám kapta az egyik szerzetesrend kolostorában még a múlt század negyvenes éveinek végén. Akkor, amikor még működhettek a rendek. 1950-ben ugyanis a diktatúra feloszlatta a szerzetesrendeket – csupán néhány közösség folytathatta tevékenységét. Ez a gyertya maradt emlékként a szerzetesrendről, egészen a rendszerváltásig, amikor újraalakulhattak a magyarországi rendek.

Szent II. János Pál pápa kezdeményezésére 1997 óta minden év február másodikán tartja Egyházunk a szerzetesek világnapját. Azokat a férfiakat és nőket ünnepeljük ezen a napon, akik arra áldozzák egész életüket, hogy embertársaikat szolgálják, mégpedig szerzetesi kötelékben. Elhagyják családjukat, és belépnek egy másfajta „családba”, a szerzetesi közösségbe, hogy másokért éljenek. Égő gyertyaként világítanak, a hit fényét közvetítik.

Ezen a napon, február másodikán Egyházunk arra is emlékezik, hogy Szűz Mária, negyven nappal Jézus születése után, bemutatta gyermekét a jeruzsálemi templomban. Az ünnepet a népnyelv Gyertyaszentelő Boldogasszony napjának hívja. Hogy honnan ered ez az elnevezés? Mi a gyertyaszentelés eredete? A szokásnak megfelelően a szülők, Mária és József áldozatként két gerlicét vagy galambfiókát ajánlottak fel, és az Úrnak szentelték az elsőszülött fiút. Jelen volt Anna és Simeon is, aki a nemzeteket megvilágosító világosságnak nevezte Jézust. A világ világosságával való találkozás szimbólumaként alakult ki a gyertyaszentelés szokása.

Február második napján papjaink megszentelik a hívek által hozott gyertyákat, így mindenki elviheti otthonába a Világosság szimbólumát. Ezen a napon adjunk hálát a szerzetesekért is, akik élő gyertyaként szolgálnak minket.

Kovács Péter

„BIZALOM ZARÁNDOKLATA A FÖLDÖN”

Európai taizéi találkozó Bázelben

Bázelben rendezték meg december 28. és január 1. között az európai taizéi találkozót. Idén is több tízezer fiatal – köztük magyarok is – vett részt a „Bizalom zarándoklata a földön” kezdeményezésben, amelyet Roger testvér, a Taizéi Közösség alapítója indított el az 1970-es években.

Svájcban találkoztak a fiatalok

Idén negyvenedik alkalommal tartották meg az immár hagyománnyá vált találkozót a Taizéi Közösség szervezésében. Húszezer fiatal érkezett a svájci városba, akiket Svájcban, Németországban és Franciaországban szállásoltak el családoknál. Ötezer lengyel, két és fél ezer ukrán, valamint nagy számban olaszok, németek és franciák is jelen voltak a programon. Magyarországról közel négyszázan, de a határon túlról, Kolozsvárról, Sepsiszentgyörgyről és Kézdivásárhelyről is érkeztek fiatalok – tájékoztatta a Vatikáni Rádiót András testvér, aki tizennégy éve él Taizében az ökumenikus közösség tagjaként, és jelen volt a nemzetközi rendezvényen a magyar fiatalokkal.

A résztvevők a délelőttöket a fogadó egyházközségekben töltötték, ahol más országok fiataljaival és a helyiekkel együtt imádkoztak és kisebb csoportokban beszélgettek megadott bibliai részletekről, illetve Alois testvér, a Taizéi Közösség elöljárója 2018-as javaslatairól. Délben Bázelben a városközpont különböző templomaiban gyűltek össze a fiatalok közös imára. Délutánonként választható műhelyfoglalkozásokon vehettek részt, esténként pedig egy nagy sport-, illetve kiállítási központban voltak programok a fiatalok számára.

(Vatikáni Rádió)

A KERESZTTEL EGYÜTT „ODÉBB ÁLL” A SZOBOR

Véget ér Szent II. János Pál pápa francia szobortortúrája. Közterületről a csak néhány méterrel arrébb lévő püspökségi magánterületre kerül át Szent II. János Pál bretagne-i emlékműve, melynek tetejéről el kellett volna távolítani a keresztet…

A franciaországi Alkotmánytanács a törvényszék az Egyház és az állam szétválasztásáról rendelkező 1905. évi törvényre hivatkozva – amely tiltja vallási szimbólumok köztereken való kihelyezését – határozott úgy, hogy Zurab Cereteli orosz szobrász alkotásáról – mely egy bretagne-i kisvárosban Ploërmelben áll –, el kell távolítani a keresztet, különben az egész emlékművet elbontják. Patrick Le Diffon polgármester úgy nyilatkozott, hogy a további fellebbezések helyett a szobor elmozdítását tartották a jobb megoldásnak, s az átadásról és az áthelyezésről a 2018-as év elején szavaz az önkormányzati tanács. A város vezetője elgondolkodott azon a lehetőségen is, hogy magát a teret, ahol a szobor áll, adja át a közeli katolikus iskolának. A tér privatizálása azonban hosszabb adminisztratív folyamat lenne, és többen meg is vétózhatnák a polgármester szerint. A magyar kormány korábban felajánlotta, hogy az eltávolításra ítélt keresztet hazánk szívesen befogadja. Hasonló gesztust tett a lengyel miniszterelnök is, aki úgy vélte, II. János Pál nagyszerű lengyel és nagyszerű európaer volt (…).

Végeredményben azonban a lehetőségekhez képest a legjobb megoldás született…

(Új Misszió)

A SZÍVEM OTT MARADT PARAGUAYBAN

Hirth Vilmos verbita atya

1956-ban átszökött a határon. Mödlingben tanult, majd missziós kinevezést kapott Paraguayba. Iskolát, templomot, közösségi házat épített, harminc falunak volt a papja. A rendszerváltáskor jött haza, és provinciálisként szervezte a rend újjáalakulását.

„1932-ben születtem Mágocson. Heten voltunk testvérek, de hárman közülünk gyerekkorban meghaltak. Édesapám 1936 karácsonyán tüdőgyulladásban vesztette életét. Édesanyánk buzgó, jámbor asszony volt. Isten szeretetében, bizalmában nevelt minket.

Polgáriba a kalocsai iskolanővérekhez jártam Mágocson. Reggelenként egyedül ministráltam a miséken. Amikor 1947-ben befejeztem a polgárit, az osztályfőnököm, Kiss Mária Hortenzia nővér megkérdezte: Vilikém, te nem akartál pap lenni? De igen – feleltem. Javasolta, írjunk a verbita provinciális atyának.

Hamarosan megjött a válasz, és 1947-ben felvettek a budatétényi missziósházba. 1948 májusában családomat kitelepítették Kelet-Németországba. Az év befejeztével eljöttem Kőszegre, és itt végeztem harmincadmagammal a noviciátust P. Pfemeter János vezetésével.

Amikor 1950-ben feloszlatták a rendeket, a fiatalokat hazaküldték, de én itt maradtam Kőszegen. P. Bencze József felajánlotta, hogy elmehetek édesanyjához Taksonyba, aki egyedül él ott. Nagyon jól éreztem magam. Ősszel Pannonhalmán folytattam tanulmányaimat, Sulyok Efrém osztályfőnöksége alatt. 1952-ben érettségiztünk.

Pécsett jelentkeztem kispapnak, de nem vettek fel szerzetesi múltam miatt. Elmentem Kalocsára, ahol két osztálytársam dolgozott a repülőtéren. Pár hónap múlva behívót kaptam a katonasághoz. Mezőtúrra kerültem. Minden este a rózsafüzért imádkoztam, amikor ezzel búcsúztak a tisztek: Jó éjszakát elvtársak!

Irodába osztottak be munkára. Hamarosan hivatott az őrnagy és közölte, hogy osztályidegen vagyok, a szénbánya mélyén lenne a helyem. A hadnagyom bíztatott: Maga az egyetlen, akinek érettségije van. Itt marad!

Közben elutaztam Vácra, Pétery József püspökkel beszéltem, és amikor 1954 őszén leszereltem, elkezdtem Egerben a szemináriumot. Harmadévben jött ’56. Ekkor két társammal vonatra ültünk és elhagytuk az országot. Az éjszaka sötétje mentett meg minket, nem kaptak el a határőrök. Szerencsésen eljutottunk a mödlingi St. Gabriel missziós házunkba.

Tíz év után Rheinfeldenben találkoztam édesanyámmal, aki boldog volt, hogy fia missziós pap lesz. 1959. szeptember 8-án tettem örökfogadalmat. 1960. május 26-án volt a papszentelésem Schilling Bernát püspök által, ahol családom is ott lehetett. Megkaptuk az osztrák állampolgárságot, majd megjött a missziós kinevezésünk. 1962-ben, három hétig tartó hajóút után megérkeztem Paraguayba.

Ott a papot nagy tisztelet övezi. Istent úgy hívják, hogy Tupa, és hiszik, hogy szellem, akit nem lehet látni. De mégis hagyott valakit a földön, ez a személy a pap, akit úgy hívnak az ő nyelvükön guaraniul, Tupai, vagyis „istenke”. Harminc településnek egyetlen papja voltam. Havonta látogattam végig, mindenki jött a templomba és meggyóntak. A spanyol nyelv egyre jobban ment, de guaraniul is néhány mondatot megtanultam. Amikor jöttek a gyerekek haza az iskolából, levették a sapkájukat, kérték az áldásomat. Karácsony szent napján egy terített asztalra való finomságot készítettek nekem.

Később egy nagyvárosi plébániát bíztak rám. Három év múlva a fővárosba küldtek, ahol létrehoztunk egy központi házat, irodát, iskolát, plébániát. Ott töltöttem öt évet.

Ezután meghívtak Rómába fél évre egy továbbképzésre. Együtt voltam azokkal, akikkel szenteltek. Majd visszarepültem Paraguayba. Minden este egy nagy fa árnyékában miséztem spanyolul. Jöttek a hívek, álltak, mert nem lehetett leülni. Ha látszott, hogy közeledik az eső, akkor úgy állítottam az oltárt, hogy kevésbé ázzon meg. Egyre többen jöttek, havonta mindenki meggyónt. Egy rozoga széken ültem, és ők a földre térdeltek. Néha nagyon közel jöttek, és akkor rájuk szóltam: Hol marad itt a gyónási titok? Atya, te nem tudod, hogy Paraguayban nincs titok. Mindenki ismeri a másik hibáit, bűneit – válaszolták. Majd énekpróba következett, mert énekelni nagyon szeretnek. Mindegy, hogy hangzik, de hangosnak kell lennie, mert csak úgy szép… Sokszor éjfél után értem haza, fáradtan, de nagyon boldogan. Legközelebbi feladatunknak egy templom építését tűztük ki, mert a közösség templom nélkül nem közösség. Felépítettem a központi házunkat, a gimnáziumot, a templomot.

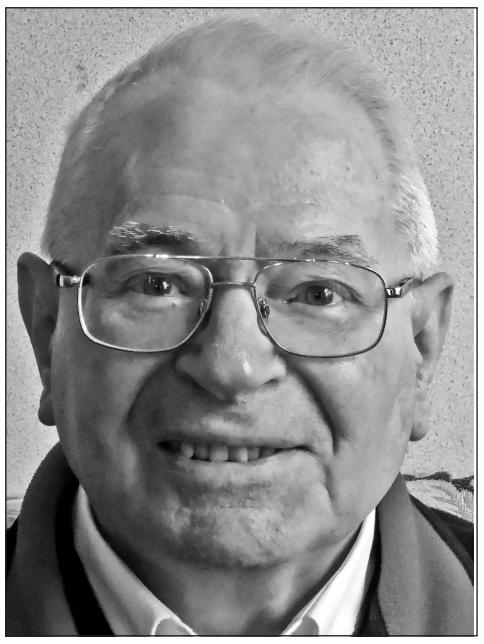

Három évtizedet töltött a misszióban

Az új püspök, Augustin van Aaken meghívott, hogy legyek a helynöke, így nála töltöttem húsz évet. Mellette a székesegyház plébánosi feladatait is ellátottam. Megkaptam egy cserkész szobát, ahol siketnéma gyermekekkel foglalkoztunk olasz nővérek segítségével. Létrejött egy intézet hatvan személy számára, a kolostorban laktak a nővérek az Antonio Provolo társaságából. Egy asszony, aki hallotta, hogy milyen sok szociális intézményünk működik, nagyobb összegekkel rendszeresen támogatta munkánkat. A Jóisten soha nem hagyott el.

Felneveltem három árva gyereket, akik papának szólítottak. Egészséges és lelkes voltam, jól éreztem magam ott, soha nem akartam hazajönni. De a Jóisten másképp akarta. Paraguayi missziós utamnak véget vetett a rendszerváltás. 1992-ben hazajöttem, de a szívem ott maradt a szegény, de jólelkű és a Szűzanyát nagyon szerető indiánokkal.

Provinciálisnak neveztek ki, sikerült visszaszerezni a kőszegi, majd a budatétényi missziós házat. Kezdetét vette a noviciátusi képzés. Jelenleg sok a külföldi, afrikai, más földrészből jött rendtársunk. Magyarok közül kevesen jelentkeznek.

Most 85 évesen öreg napjaimat élem a kőszegi missziósházban. Misézek minden nap. Ha szép idő van, délután kisétálok a gyönyörű kertünkbe, élvezem a különböző színű virágokat és a madarak csicsergését. Lelkem először mindig a rózsafüzér imádkozásra sarkall, majd szabad teret engedek a gondolataimnak, hogy végigjárjam életem boldog útját. Ha most valaki megkérdezné, mit kérek ajándékba, azt válaszolnám: egy repülőjegyet oda-vissza Paraguayba.”

Rózsásné Kubányi Andrea

HÁTTÉRSUGÁRZÁS

Apa hívő, templomba járó ember volt, de nem különösebben vallásos. Évente kétszer, karácsony és húsvét előtt meggyónt, megáldozott, nem volt vasárnap, hogy kihagyta volna a misét, de semmi extra jámborság. Józanul nézte az egyházat is, világosan látta tagjainak és vezetőinek gyengeségeit, de – realista ember lévén – nem volt elragadtatva saját magától sem. Amikor a ferences gimnáziumba kerültem, akkor beszélt is nekem erről: hogy bár gyarló a megvalósítás, nemes a cél, meg ilyesmiket. Azóta tudom megkülönböztetni a reményt az illúziótól, a gyarló, bűnös embert a megátalkodott cinikustól. Azóta tudom, hogy nem az az igazi romlás, ha életünk gyakorlata alatta marad az elveinknek, hanem ha az elveinket leszállítjuk az életünk színvonalára. Szóval egész életre szóló életfontosságú dolgokat tanultam Apától, aki – mint említettem – nem volt különösebben vallásos.

Amit az élet mélyebb titkairól tudott, azt nemcsak a saját személyes hite és vallásossága tanította neki, hanem a többieké is. Nincs ebben semmi rendkívüli, még ha meglepő is – engem legalábbis meglepett, amikor mindez eszembe jutott a minap, amikor legutóbb Esztergomban járva kimentem a sírjához a szentgyörgymezei temetőbe. Tényleg nincs semmi meglepő abban, hogy mások tudása alapozza meg a tudásunkat – amint például az övé az enyémet –, mások bölcsessége a fundamentum, amelyre a magunké épül(het). Ugyanígy a mások hite alapozza és egészíti ki a miénket. Abban, hogy Apa tisztességes, katolikus magyar ember volt, nemcsak a saját személyes hite játszott szerepet (a hitről, ugye, tudjuk, hogy nagyobbrészt kegyelem, vagyis ingyenes, meg nem szolgált, ki nem érdemelt ajándék?), szóval életének alakulásában és alakításában nemcsak a saját személyes hite játszott jelentős szerepet, hanem másoké: szüleié, környezetéé is.

Apa lénye, személyisége a nagyszerű példája annak, hogy a hit, a vallás mennyire nem magánügy. Mások embersége, tisztessége és tisztasága erősít mindannyiunkat. Nem is csak közvetlenül: személyes példaként, hanem némelykor egészen általános értelemben, majdnem személytelenül is, mintegy a világ rendjét – igazi, a zavaros felszín alatt mégis csak létező rendjét – sugározva felénk és belénk, mint valami jótékony háttérsugárzás. Észre kell vennem, hogy bizony a saját életem is igazolja ezt a tételt: tudásom, hitem, reménységem, emberségem hiányosságait kipótolják mások: a feleségem, a gyerekeim, a barátaim, az ismerőseim – de néha még az ellenségeim is. Pár héttel a halála előtt – több mint harmincöt éve, utolsó beszélgetéseink egyikén – Apa újra felidézett egy régi történetet. Amikor egy megbízható, hűséges rosszakarója egyszer csak (váratlanul és minden érdek nélkül) segített rajta. – Ezzel élete legvégén Apa még egy leckét adott nekem arról, hogy az ellenségünkről sem lehet végérvényes ítéletünk. – Apa nem mondta, de nekem most eszembe jut: annak a régi rosszakarónak ugyanakkor talán ő jelentette azt a bizonyos „környezetet”, tehát része volt annak a háttérnek, amely akkor hatott a viselkedésére: Apa hite, embersége akkor kipótolt valamit abban az emberben, ami akkor éppen egy váratlan, segítő gesztusban öltött testet.

És hogy ez a gondolat most elindulhatott bennem, abban is segített Apa, hiszen mindez akkor jutott eszembe, amikor ott álldogáltam a sírjánál. Száznégy éves volna, ha élne. De hát él, hat, sugároz, éltet…

Kipke Tamás

VÁLTÓÁLLÍTÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontja és a Nemzeti Emlékezet Bizottsága által nemrég közel 800 oldalas könyv jelent meg a kommunista uralom 1945-ben megkezdett vidéki szárnypróbálgatásairól. A kötet címe, *Váltóállítás,* már önmagában is jelképesen utal arra a célra, amelyet a néhány éve életre hívott Nemzeti Emlékezet Bizottsága maga elé kitűzött. Az állami pénzforrásból támogatott szervezet feladata a kommunista rendszer hatalmi struktúráinak, valamint működésének kutatása és a rendszerváltásig titkos irattári anyagok feldolgozásából származó tapasztalatainak közzététele. Erre rendszeresen újított tematikus honlap, tudományos értekezletek sora és az ott elhangzott előadások könyv formájában történő publikálása nyújt lehetőséget.

A *Váltóállítás* is egy ilyen konferencia nyomán született, amelyre a Magyar Tudományos Akadémia székházában került sor, és azt igyekezett részrehajlás, valamint indulatoktól mentesen feltárni, hogy a második világháború végén kifosztott és önálló államként alig működő Magyarországon mind nemzeti, mind pedig a települések szintjén miként vette át az uralmat a szovjet mintát követő kommunista rendszer. Ennek egyik fontos eszköze a vidék évszázadok során formálódott, erősen öszszetartó közösségeinek bomlasztása volt, amelyben kulcsszerep jutott a szellemi függetlenséget őrző keresztény egyházak szétverésének. A magyar Országgyűlés alelnöke, Gulyás Gergely szerint igencsak találóan jellemzi ezt a folyamatot az az orwelli gondolat, hogy „a hatalom abban rejlik, hogy a lelkeket darabokra téppjük s aztán olyan új alakban rakjuk össze, amilyenben akarjuk.”

A folyamat kezdete az ország szovjet megszállása volt. Erről a *Váltóállítás* eddig jórészt alig ismert forrásból is, a plébániák házi krónikáiból,

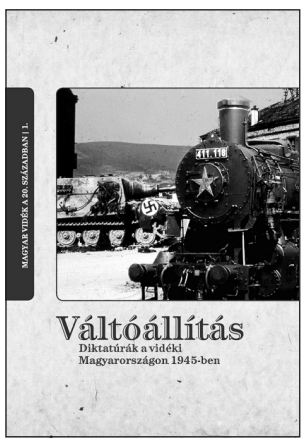

A kötet borítója

historia domusaiból közöl nem ritkán megrázó, egyben pedig az elkövetkező évek hatalmi gyakorlatára utaló eseményeket: „Az orosz bevonulástól kezdődőleg szinte megbénult az élet. Teljes zűrzavar és tájékozatlanság minden vonalon. Amint ilyenkor lenni szokott, az alantas elemek felszabadulásának és korlátlan uralmának ideje látszott eljönni. A vagyoni és személyi biztonság megrendült. Lopások, kiigénylések szomorú napjait, heteit és hónapjait éltük. Úgy látszott, hogy ebből az összeomlásból már nem lesz feltámadás.” A történtek tovább erősítették a katolikus papságban az 1919-es Tanácsköztársaság idején is eluralkodott félelmet az ateista propaganda erőszakos terjesztésétől és ezzel az Egyház felszámolását célzó hatalmi intézkedésektől. A protestáns egyházak kompromisszumok révén egy időben remélték a fennmaradást, habár a szovjet katonaság jelenlétét és a kommunisták térnyerését kényszerűen tudomásul vevő megnyilatkozások mögött – kiváltképpen a lelkészek magánleveleiben – reális és igencsak aggodalmas hangon vélekedtek arról, hogy Magyarország minden jel szerint Moszkva érdekszférájába került. Ezt Ravasz László református püspök már 1945 novemberi jelentésében fogalmazta meg: „sokszor az a benyomásunk, mintha a jobboldali fasizmust baloldali fasizmus váltotta volna fel és szívszorongva figyeljük, hogy az ellenkező végletekbe szédületesen kilengő inga mikor tér nyugalmi állapotba.”

A *Váltóállítás* szerzői nehéz feladatra vállalkoztak, mert 1945 esetében a nézőpontok és értékrendek igencsak eltérnek egymástól, ennek ellenére a közel 800 oldalas könyv olyan forrásmunka, amely hozzásegíti az olvasókat a második világháborút követő évtizedeket is formáló események jobb megértéséhez, valamint az akkori emberi tragédiák nemegyszer kényszerű elfojtásának feloldásához is.

Vincze András

ISTEN TITKOS ÜGYNÖKE

A párizsi katolikus napilapból, a La Croix-ból értesültem, hogy december 5-én 92 évesen elhunyt Jean d’Ormesson, a Francia Akadémia tagja, a 70-es évektől az egyik legolvasottabb francia író és filozófus. Nálunk kevesen, talán csak a francia irodalom szakértői ismerik. Pedig régóta nagy szükségünk volna legalább a műveiből áradó derűlátásra, arra a meggyőződésére, hogy az élet szép.

A francia szellemi élet persze széleskörűen méltatja és gyászolja napok óta. Érdemes megismerni, hogyan juthat el Istenhez a művelt gondolkodó, kereső ember. Távolról indult, idegen világnézetek útvesztőiből, de volt ereje keresni és megtalálni minden szépség forrását.

Hosszú élete során megadatott neki, hogy a világ sok táján élhetett és a francia szellem sok táját bejárhatta. Arisztokrata születtől is sok tehetséget örökölt. Diplomata apját követve Nyugat- és Kelet-Európa több országában élt és tanult, de Brazíliát is megismerhette. Nagy nyelvtudásra tehetett szert és különböző kultúrákból tanulhatott.

A Francia Akadémia „halhatatlanoknak” nevezett tagjai közé 1973-ban választották főleg választékosan csiszolt nyelvezete, stílusa elismeréseként. Neki köszönhető, hogy később az Akadémia első nőtagjává választották Marguerite Yourcenart.

Az utóbbi 42 év alatt 31 könyve jelent meg. Fő művének címét: „Isten tetszésére” egy római templomban látta meg. Az 1968-as fiatalok lázadását nem értette ugyan, de tudta, hogy a világ tovább él. Amit mi alakítottunk, az sem volt fényes. „Nem tudom, milyen jövő készülődik, milyen lesz a világ, amikor én már nem leszek itt.”

„Au revoir et merci” (Viszontlátásra és köszönet) című 1966-ban megjelent könyvében írta: „A magam módján a történelem szerelmese vagyok és a Jóisten szemlélője… Isten titkos ügynöke.”

Tehetségénél csak szerénysége, egyszerűsége nagyobb. Ceruzával írja műveit. Egyszer azt írta: „Láttam, amint körülöttem minden elmúlik, minden megváltozik, minden újjászületik más formában. ”

Az agnoszticizmustól indult író (aki tehát Isten létét vagy nem-létét eldönthetetlennek tartotta indulásakor) becsületesen és következetesen járta életútját, és „Isten titkos ügynökévé” vált, aki minden változás, minden szenvedés ellenére szépnek vallja ezt a teremtett világot.

Rosdy Pál

BENDEGÚZ

A Bendegúz név évek óta 54–59. helyen áll a férfinevek népszerűségi listáján. Mondhatnánk, nem véletlen, hiszen Bendegúz volt mondabeli őseink, a hunok fejedelme. Neve a Himnuszban is szerepel. Mondhatnánk, ha nem mondana ellent Bendegúznak Árpád, a magyarok nagyfejedelme. Hiába örökítette meg őket ugyanabban a versben és versszakban a költő, Kölcsey Ferenc, ez az anyakönyvi bejegyzéseket nem befolyásolja. Az Árpád név a legutóbbi, 2016-os összesítés szerint be sem került a legnépszerűbb 100 közé, a Bendegúz viszont abban az évben az 56. helyen állt. Igaz, 60 éve az Árpád név a 27. volt, és a Bendegúz nem szerepelt a 100 legnépszerűbb között.

A névadási szokások változásának okozója leginkább a televízió. Közismert, hogy a népszerű filmek főszereplőinek nevét gyakran kapják az újszülöttek. Szinte biztos, hogy Rideg Sándor regénye, az Indul a bakterház megfilmesítése, és a bemutatójának sikere után lett igazán közkedvelt a Bendegúz név. Az eleven eszű, huncut Regős Bendegúz belopta magát a nézők szívébe. Évről évre a biztos siker reményében kerül be a televíziós csatornák ünnepi programjába ez a film. Szívesen megnézik azok is, akik már kívülről fújják Bendegúz bölcsességeit. Ugye ismerősek a következő mondatok?! „Tudom én jól, az a baja a világnak, hogy nem tehénpásztorok kormányozzák. Ha én valamikor miniszter leszek, mindent a visszájára fordítok. A csősztől elveszem a bunkósbotot. A pofonokat végképp eltiltom. Aki vét a törvény ellen, felpofoztatom a bakterrel. Az ország vászontarisznyájára lakatot tetetek, nehogy kilopják belőle a pénzt…”

De nem ez a megfilmesített Regős gyerek az egyetlen híres Bendegúz. Itt él közöttünk, akár találkozhatunk is vele, ha éppen nem a világot járja kerekesszékével Nagy Bendegúz. Némi hasonlóság lehet a két jeles személy között, mert a mai világutazó is a gyermekkori énjére ismert az Indul a bakterház című film hősében. Elmondása szerint maga is huncut, eleven gyermek volt, de ha kellett, dolgozott is. Miután családjával Dévaról Magyarországra költözött, Baján folytatta a gimnáziumot. Könnyen vette az akadályokat, így maradt ideje az olvasásra, az edzésekre, a túrázásra és a munkára is. A pályaválasztás nem volt egyszerű, de azt tudta, egyetemre megy. „Gyermekként sokat olvastam, ennek megfelelően űrhajós, világmegváltó felfedező, rettenthetetlen békeharcos, minden bajt orvosolni tudó varázsló, autótervező-pilóta, majd sokáig gépészmérnök akartam lenni. Anyai nagyapám kőműves volt, nagyon szerettem őt és a házukat is, így néha megfordult a fejemben, hogy én is az leszek” – mesélte Nagy Bendegúz. Végül építészmérnök lett. De ez egyáltalán nem ment könnyen. Elsőéves volt a Műegyetemen, amikor 1992. november 14-én egy sportbalesetben megsérült, és kerekesszékbe kényszerült. Ennek ellenére elvégezte az egyetemet. Dolgozik, sportol, utazik. Kerekesszékkel bejárta a fél világot. Az elmúlt tizenöt évben Ausztráliát kivéve minden földrészen, közel száz országban megfordult. Utazásai közben fotózik, naplót vezet. Ennek köszönhető, hogy a téli könyvvásárra megjelenhetett a könyve: Bendegúz, a kerekesszékes világutazó.

Köszönjük, Bendegúz!

Filip Gabriella

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG
Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK
www.keresztenyelet.hu

NYOLCÉVES A JAKAB ANTAL KERESZTÉNY KÖR

Tizennyolc könyvkiadvány, tizenhat átadott Jakab Antal-díj és világszerte rendezvények százai – ez az elmúlt nyolc év mérlege

Fontos időszak számunkra az év eleje. Február 13-án emlékezünk Jakab Antal püspökké szentelésére (1971. február 13., Róma), március 13-án pedig a születési évfordulójára (1909. március 13., Kilyénfalva) és a Jakab Antal Keresztény Kör megalakulásának napjára (2010. március 13., Kilyénfalva). Jó alkalom ez az időszak arra is, hogy megalakulásunk nyolcadik évfordulójának küszöbén visszatekintsünk és megvonjuk a nyolc bő esztendő mérlegét. Mert ez bizony az volt: nyolc bő esztendő. Mintegy húsz könyvkiadványt írtunk és szerkesztettünk, tizenhat kitüntetettnek nyújtottuk át az általunk alapított Jakab Antal-emlékdíjat és világszerte könyvbemutatók, filmvetítések, konferenciák, emléktábla-avatások és más megemlékezés-rendezvények százait valósítottuk meg.

A hitvalló gyulafehérvári megyéspüspök, Jakab Antal születésének századik évfordulója alkalmából szervezett, 2009. március 12-től 2010. március 13-ig tartó Jakab Antal-emlékév Európa 5 országán, 13 egyházmegyéjén és 43 településén átívelő, 72 programot magában foglaló eseménysorozatának tapasztalatai ösztönöztek bennünket arra, hogy munkánkat az emlékév lejárta után is folytassuk, sőt kiszélesítsük. Ezért 2010. március 13-án megalakítottuk a magyarországi egykori polgári körökhöz hasonlóan működő Jakab Antal Keresztény Kört.

Tagjaink többsége Erdélyben, Magyarországon, Ausztriában és Németországban él. Egy nemzethez tartozásunkat felkért fővédnökeink személyén keresztül is igyekszünk kifejezni: rendezvényeinkhez rendszerint más országból kérünk fel főpapot fővédnöki tisztre, mint ahol az adott eseményt tartjuk. Volt már fővédnökünk Beer Miklós váci, Veres András szombathelyi (jelenleg győri), Majnek Antal munkácsi, Német László SVD nagybecskereki megyéspüspök, Márfi Gyula veszprémi érsek, Spányi Antal székesfehérvári püspök, Tamás József gyulafehérvári segédpüspök, Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök, Forrai Tamás SJ korábbi tartományfőnök.

Rendezvényeinket jellemzően kerek évfordulók köré szervezzük. Munkánk legjelentősebb eredményei között tartjuk számon a Jakab Antal-emlékdíj megalapítását: a Kolozsi Tibor szobrászművész bronzplakett-alkotását, díszoklevelet és ötszáz euró ajándékot magában foglaló, évente legfeljebb három, papi és világi személynek vagy közösségnek adományozható elismerést 2010 és 2017 között nyolc alkalommal osztottuk ki: eddig 6 papi személy (2 posztumusz), 5 világi személy és 5 közösség vette át.

Másfél hónappal a megalakulásunk után, 2010. május 6-án Kolozsváron átadtuk az első Jakab Antal-díjat az akkor ott élő Veress László címzetes esperes, szentszéki tanácsos, nyugalmazott plébános († 2017) és Tokay Rozália, a Magyar Mozgássérültek Társulata alapító-elnöke, a Szent Kamill Szociális Otthon létrehozója és igazgatója részére. Már erre az alkalomra magunkkal vittük az *Én Uram és én Istenem! – Hetvenállomásos zarándokúton Jakab püspökért: Egy emlékév története, 2009. március 12.–2010. március 13.* című, a centenáriumi év eseményeiről részletesen beszámoló ingyenes könyvkiadványt. 2010. május 9-én felavattuk a Mezei János akkori polgármester és munkatársai jóvoltából kezdeményezésünkre átalakított és emlékművel gazdagított gyergyószentmiklósi Dr. Jakab Antal teret, 2010 szeptemberében pedig Torontóban emlékeztünk Márton Áron és Jakab Antal főpásztorokra. Az év hátralévő részében bábáskodtunk a Kanadában élő székely író, Dancs Rózsa *Vaddisznók törték a törökbúzát* című kötetének budapesti megjelenésénél, valamint szerveztük és vezettük 2010. novemberi tizennégy európai könyvbemutatóját. Végül karácsonyra sem tértünk haza szülőföldünkre üres kézzel: Vencser László *Hittel a holnapért* című könyvét vittük magunkkal és mutattuk be néhány Gyergyó-vidéki helyszínen.

2011-ben a fiatalon elhunyt mártír sorsú lelkipásztor, gyulafehérvári gimnáziumi és teológiai tanár, székelyudvarhelyi főesperes-plébános, Pálfi Géza (1941–1984) születésének 70. évfordulója alkalmából emlékévet hirdettünk és szerveztünk, amelynek keretében több helyszínen tartottunk emléknapokat szentmisékkel, emlékműsorokkal, emléktábla-avatásokkal, konferenciával, nyughelye megkoszorúzásával. Egy 1400 oldalas könyvtrilógia formájában Pálfi Géza szellemi hagyatékát is napvilágra segítettük. Vencser László pappá szentelésének 40. évfordulójához kapcsolódóan *Idegenből a szülőföldért* címmel könyvet jelentettünk meg, és ugyanezzel a címmel 2011. szeptember 12-én az elvándorlás kérdését, az elvándorlók szülőföldhöz való viszonyulását körbejáró konferenciát szerveztünk Ditróban. 2011. december 18-án jelen voltunk Kismartonban a ferences templomban az Ägidius Zsifkovics püspök ösztönzésére húsz év után újraindított magyar szentmisén. Ebben az évben a Pálfi Gézának posztumusz ítélt Jakab Antal-emlékdíjat szülőfaluja, Máréfalva egyházközsége, valamint a csíkszeredai dr. Antal Zoltán sebészszakorvos vette át, aki Jakab Antal püspök egészségét a börtönből való szabadulásától haláláig háziorvosként vigyázta.

A JAKK képviselete Búzásbesenyőn a Jakab Antal-szobor előtt 2014. április 27-én

2012. február 13-ra, Jakab Antal püspökké szentelésének 40. évfordulója idejére és helyszínére *40 év, 40 ember – Dr. Jakab Antal püspök nyomdokain Rómában* címmel zarándoklatot szerveztünk. Végül 43 fős csoporttal jártuk végig mindazokat a római helyszíneket, ahol Jakab Antal valaha lakott (Santa Maria dell'*Anima* német papi kollégium, Pápai Magyar Intézet); tanult (Lateráni Egyetem); és ahol VI. Pál pápa 40 éve püspökké szentelte: a Szent Péter-bazilikában az évforduló napján szentmisét ünnepeltünk. Ugyanott, ahol 40 évvel azelőtt az ünneplő vendégek csoportképe készült: a Collegium Germanicum et Hungaricum épületének tetőteraszán most is csoportképet készítettünk. A számunkra sok más élményt is nyújtó római zarándoklat és a püspökszentelés kerek évfordulója az év további eseményeit is meghatározta: ez volt a témája a Kolumbán Csilla által szervezett, hagyományos kilyénfalvi Jakab Antal-hittanversenynek, és ebben az évben a szokásostól eltérően nem két, hanem három kitüntetett vehette át a Jakab Antal-emlékdíjat: Bakó Béla fr. Pál OFM, a marosvásárhelyi Szent Erzsébet Társulás alapító-vezetője, a marosszentgyörgyi Szent Cecília Együttes és a marosvásárhelyi Mustármag Közösség. Év végén egy *Breviárium* összeállításával és kiadásával, valamint születési és szolgálati helyein tartott emlékműsor-sorozattal megemlékeztünk Hajdó István (1942–2011) gyergyószentmiklósi főesperes-plébános születésének 70. évfordulójáról.

2013-ban tevékenységünk középpontjában a ditrói Jézus Szíve-templom felszentelésének századik évfordulója állt. Ennek jegyében adtuk át a Jakab Antal-emlékdíjakat Kémenes Lóránt-Zoltán türi plébánosnak és dr. Puskás Károly főorvosnak, a ditrói kórház vezetőjének; ennek tiszteletére tartottuk meg Ditróban a *Megőrizendő értékeink* című konferenciát és ajándékoztuk meg a (nemcsak ditrói) közösséget Pitti Katalin Liszt Ferenc-díjas operaénekes (szoprán), Érdemes művész felejthetetlen ünnepi hangversenyével. Ezt a jubileumot köszöntöttük a Buczkó József hajdúnánási néprajzkutatóval az 1916-os székely menekülésről folytatott pódiumbeszélgetéssel is. Részei voltak még az évnek a székely származású András Imre SJ (1928–2011) születésének 85. évfordulója alkalmából Csíktaplocán, Csíksomlyón és Bécsben rendezett emlékprogramok. Megemlítjük még, hogy 2013. januárban jelen voltunk Bécsben a hatodik Balassi-emlékmisén; május elején Jakab Antal püspök huszadik halálévfordulójáról Hajdúnánáson emlékeztünk meg; képviseletünk júliusban ott volt a huszadik Kárpát-medencei Borsos Miklós Alkotótáborban. Szeptemberben nem hiányoztunk Hajdúnánásról a III. Székely Menekültek Emléknapja rendezvényről, és novemberben a szervezők meghívására hallathattuk hangunkat a *Márton Áron és Jakab Antal gyulafehérvári püspökök emlékezete Bécsben* című konferencián. A gyulafehérvári kántoriskola kápolnájának művészi kivitelezésű új ablakai közül az Aquinói Szent Tamást ábrázolót mi támogattuk…

Isten Szolgája Márton Áron püspökké szentelésének (1939. február 12.) 75. évfordulója évében, 2014-ben Bíró János Antal ferences szerzetes, költő szavaiból kölcsönzött, *„Szórja fényét a világon szerteszét”* című emlékprogram-sorozatunkkal a nyugati diaszpórában élő honfitársainkat kerestük fel, Linz, Toronto, Cambridge, Ottawa, Montreal, Kismarton, Stuttgart, München és Zürich helyszíneken. Búzásbesenyőben megemlékeztünk Jakab Antal pappá szentelésének 80. és börtönrabságából való szabadulásának 30., Marosvásárhelyen pedig Pálfi Géza pappá szentelésének 50. és halálának 30. évfordulójáról. 2014-ben Salamon József gyimesbükki plébános és Kolumbán Csilla gyergyótekerőpataki tanár, hitoktató vette át a Jakab Antal-díjat. Jelen voltunk Hajdúnánáson a IV. Székely Menekültek Emléknapján, továbbá aktív részt vállaltunk *a Fidem pinxit – A hitet festette* című Lukácsovits Magda-életműalbum, valamint a *Márton Áron és Jakab Antal erdélyi püspökök emlékezete – Gedenken an die Bischöfe Áron Márton und Antal Jakab aus Siebenbürgen* című, a bécsi Balassi Intézet és az Új Ember Kiadó gondozásában megjelent kétnyelvű tanulmánykötet előkészítő munkálataiból és utógondozásából.

2015-ben az erdélyi katolikus sajtó újraindulásának és az egyházmegyei Caritas megalakulásának 25. évfordulójára összpontosítottuk figyelmünket. Ennek jegyében szervezte Kolumbán Csilla is a kilyénfalvi tanulmányi vetélkedőt, és a Jakab Antal-díjat is két a jubileumhoz szorosan kapcsolódó intézmény vehette át: a Gyulafehérvári Caritas legnagyobb intézménye, a gyergyószentmiklósi Szent Erzsébet Öregotthon, valamint a *Keresztény Szó* havi- és *Vasárnap* hetilapot és más katolikus kiadványokat megjelentető kolozsvári Verbum Keresztény Kulturális Egyesület. Ebben az évben hozzáfogtunk Jakab püspök 2012 nyarán a gyulafehérvári főegyházmegyei levéltárból kigyűjtött szentbeszédeinek digitalizálásához, feldolgozásához, Marthy Elza kilyénfalvi tagtársunk pedig megkezdte Páll András gyergyóújfalvi fafaragó életműalbumának előkészítését.

Hosszú előkészítő munka után 2016-ban megjelent Jakab püspök szentbeszédeinek kétkötetes gyűjteménye. Méltó módon megünnepeltük az 1916-os nagy székely menekülés és befogadás centenáriumát is Hajdúnánáson, a csíksomlyói Szűzanya-kegyszobor másolatával köszönve meg a hajdúk egykori befogadó és mai emlékápoló szeretetét. Marthy Elza, Gál Katalin, Bányász Emerencia és Varga Gabriella szorgoskodásának eredményeként megjelent Páll András gyergyóújfalvi fafaragó életműalbuma, amelynek a gyergyóújfalvi kultúrotthonban, a falunapok keretében a bemutatása is megtörtént. Jelen voltunk Gyimesbükkön a templom felszentelésének negyvenedik évfordulója ünnepségén, és megszerveztük, hogy a gyulafehérvári teológia növendékei ajándékba kaphassák a Jakab Antal prédikációit tartalmazó könyvet. A Jakab Antal-emlékdíj 2016. évi két kitüntetettje Botár Gábor székelyudvarhelyi szentszéki tanácsos, plébános (posztumusz) és Buczkó József hajdúnánási néprajzkutató, helytörténész, könyvtárigazgató volt.

2017-ben háttérsegítséggel kísértük a marosvásárhelyi Jakab Antal Kulturális Központ megnyitását – nyáron egy előadás erejéig fel is kerestük az intézményt; jutalomkönyvekkel járultunk hozzá a kilyénfalvi Jakab Antal-emlékműsorhoz; részt vettünk a Vencser László 70. születésnapjához kapcsolódó események előkészítésében és lebonyolításában. Közreműködői voltunk Hajdúnánáson a VII. Székely Menekültek Emléknapja rendezvénysorozatnak, majd Kolozsváron a Márton Áron- és Jakab Antal-szobrokat avató ünnepségnek. A temploma felszentelésének 120., plébánialétesítésének 50., valamint temploma bővítésének 30. évfordulóját ünneplő, Jakab Antal alapította búzásbesenyői egyházközséget cikkek megjelentetésével, az alkalomra ifj. Czikó László plébános által szerkesztett könyvhöz forrásanyagok gyűjtésével és a Jakab Antal-díj átadásával köszöntöttük.

Mindezekről *Beszámoló* című éves kiadványaink nyújtanak részletes összefoglalót, amelyekből eddig nyolc kiadás látott napvilágot.

További információk és ez évi terveink megtalálhatók a közösségi oldalunkon: facebook.com/jakabantalkeresztenykor

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk sorainkba és rendezvényeinkre!

Varga Gabriella, Vencser László
alapítók

E cikk megjelenése:

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával

Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság

Bethlen Gábor Alap

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: http://www.katolikus.hu/miserend

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Miséző helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarkatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelkipásztorkodás átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkészséggel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Miséző helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsújhely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; E-mail: bmke@katolikus.at, http://www. katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leesdorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor. http://www.pazmaneum.katolikus.hu

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. Miséző helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Ft. Dr. Nagy-György Attila, e-mail: mackopapbacsi@yahoo.de Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: ernest.szabo@diozese-linz.at; Miséző helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Miséző helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liége/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liége, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4 /22116 09. Miséző helyek: Liége, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www. magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D.. Érdeklődni: Ft. Varga Péter, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., D-86152 Augsburg, tel.: 0049-821/31 66 89 60 vagy 0049-821/31 66 89 61, E-mail: iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye:

Magyar Katolikus Misszió kápolnája, Nürnberg, Harmoniestraße 28A. Szentmise minden vasárnap délelőtt 11 órakor, a hónap utolsó vasárnapján 16 órakor. A hónap utolsó vasárnapján a szentmise után agapé a helyszínen a hívek adományaiból. A szentmiséket celebrálja: Neu Antal.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzinger-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfuhl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; http://www.ungarnzentrum.de

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/2137-4230, fax: 0049-89/ 2137-4234. E-mail: Ungarische-Gemeinde.Muenchen @eomuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegyék:

Miséző helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Menden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelfeld 24, D-48157 Münster, tel.: 0049-251/9 32 57 288, e-mail: ungarische-mission @bistum-muenster.de,honlap: https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio vagy https://www.facebook.com/ungmis

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau, honlap: www.magyar-missio-passau.de/

Rottenburg-Stuttgarti Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de http://www.stuttgarti-katolikusok.de, és Ft. Merlás Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: 0049-731/39 96 63 06, mobil: 0049-1575-3701412, e-mail: mtibor1960@gmail.com Miséző helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen- Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaletto, 481, I-00151 Roma, tel.: 0039/06 6574 2834, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissiohu@gmail.com. Miséző helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.).

Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: peter.varga@mail.ch; Miséző helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

***

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5–7., tel./fax: 0036-1/266–4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

KATOLIKUS PÜSPÖK AZ ÉV EMBERE SVÉDORSZÁGBAN

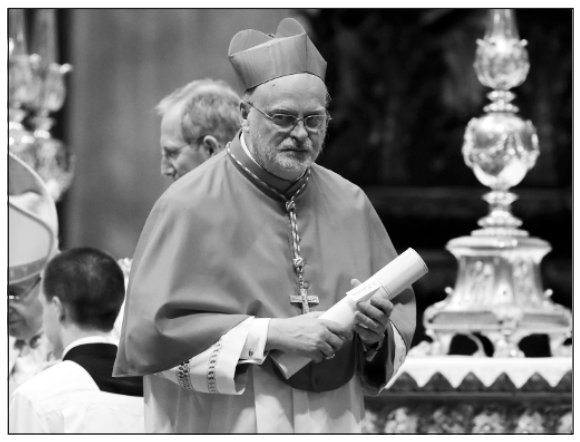

„A Katolikus Egyház egyre inkább helyi valósággá válik" – Arborelius bíboros

2017-ben az év embere Anders Arborelius bíboros, Stockholm atolikus püspöke, akit június 29-én kreált bíborossá Ferenc pápa. Svédország történelmében az első bíboros és a lutheri reformáció óta az első svéd származású katolikus püspök. A helyi Katolikus Egyháznak közel 150 ezer tagja van, a hívek különböző nemzetiségűek, nyelvűek és rítusúak. Anders Arborelius 1949-ben született Svédországban. 1969-ben tért át a katolikus hitre és két évvel később 1971-ben lépett be a norraby karmelita kolostorba Svédországban. 1979-ben szentelték pappá.

Minden évben a svéd Fokus folyóirat megválasztja az év emberét. A lap az ország vezető hírmagazinja. 2005-ös indulása óta számos díj nyertese, 71 ezer olvasója van és jelenleg rohamosan növekszik olvasottsága az interneten.

A helyi kis Katolikus Egyház számára a világ egyik legszekularizáltabb országában nagy elismerést jelent, hogy nem tekintik idegennek és furcsának, hanem a svéd társadalom részének érzik.

Arborelius bíboros a Vatikáni Rádiónak nyilatkozva elmondta: „Időnként megkérdezik tőlem, hogy igazi svéd vagyok-e, mert azt gondolják, hogy ez lehetetlen, ha valaki katolikus pap, püspök és bíboros. Nagyon örülök az év embere címnek és bátornak tekintem a lapot, hogy ezt meg merte tenni. Ez azt mutatja, hogy a Katolikus Egyház egyre inkább helyi valósággá és a svéd társadalom kultúrájának részévé válik. Egy integrációs folyamat része ez, amely szerint lehet valaki svéd és ugyanakkor bíboros."

A Fokus folyóirat a következő indoklást adta a kitüntetés kapcsán: „19 évvel ezelőtt az éve embere olyan szerepet kapott, amelyet a XVI. század óta egyetlen svéd sem (II. János Pál Stockholm püspökévé nevezte ki). Idén pedig bíborvörös birétumot kapott. Az év embere már egyébként is történelmet csinált, de egyben egy olyan személy, aki 1998-as kinevezése óta része a svéd közéleti vitának. A katolikus Egyházat képviselni egy olyan országban, amelynek identitása lényegében laicista vagy lutheránus, bátor kiállást igényel. A stockholmi egyházmegye püspökeként az év embere alapvető szerepet játszik a svédek és a bevándorlók egymáshoz közelebb hozásában. Az év embere tehát Anders Arborelius püspök és bíboros."

Az év embere címet Svédországban 1984 óta osztják ki. Az első években a legfontosabb kritérium az volt, hogy a személy kiemelkedő szerepet játsszon az adott év híreiben. A „Rapport", a vezető svéd közszolgálati hírműsor végezte a szelekciót. 2006 óta a „Fokus" folyóirat választja ki az év emberét. A döntést egy független bírói testület hozza meg. Megváltozott időközben a kiválasztás kritériuma: a jelöltek ne csak híresek, de érdekesek és kihívást jelentőek is legyenek. A testület általában olyan személyt keres, aki az év során valami olyan módon tűnt ki, amely Svédországot jobbá tette. A legfontosabb szempont az, hogy az év embere függetlenségének és eredetiségének jelét mutatta egy olyan országban, amely jó vagy rossz értelemben véve hajlik az uniformizálásra és a jól alkalmazkodókat kedveli.

A döntőbizottság tagjai között van egy egyetemi tanár és író, a Karolinska Intézet egy epidemiológusa, a Göteburgi Egyetem egy politikatudomány professzora, egy tervező és vállalkozó, a stockholmi kereskedelmi kamara vezetője, illetve a Fokus folyóirat politikai főszerkesztője is.

Svédország 10 milliós lakosságának 61,2% lutheránus, 275 ezren az új protestáns egyházak tagjai, 600 ezer a muzulmán.

(Vatikáni Rádió)

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige" – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos" keret	10,00 EUR

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.

Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 % , illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H–1075 Budapest, Károly krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: eletunk@keresztenyelet.hu
www.keresztenyelet.hu
*
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
Ramsay Győző, Vincze András
*
Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eletuenk@ungarische-mission.de
*
Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60
*
ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR
Tengerentúlra US$ 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX
*
Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK
*
Druck:
Micropress Kft.
H–3516 Miskolc, Ács u. 12.
*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Párizs új érseke

Michel Aupetit, Párizs érseke

Michel Aupetit eddigi nanterre-i püspököt nevezte ki december 7-én Párizs érsekének Ferenc pápa. Aupetit a 75. életévét betöltött André Vingt-Trois bíborost követi a párizsi érseki szolgálatban. Michel Aupetit 1951. március 23-án született Versailles-ban, 1978-ban szerzett orvosi diplomát a créteil-i egyetemen. Tizenkét évig dolgozott orvosként Párizs északi részén, Colombes-ben: bioetikára szakosodott, amit oktatott is Créteil-ben. 1995-ben szentelték pappá. Több helyen ellátott plébánosi szolgálat után 2013-ban nevezték ki párizsi segédpüspökké, majd nanterre-i püspökké. A francia püspöki karon belül Aupetit a család és társadalom kérdéseivel foglalkozó tanács elnöke, valamint a bioetikai munkacsoport tagja.

Ülésztek az európai püspökök

Az emberi élet végének jogi szabályozása és a menekültkérdés állt az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) megbeszéléseinek középpontjában, melyet december 10-től 12-ig tartottak Luxemburgban. Angelo Bagnasco genovai bíboros érsek, a CCEE elnöke nyitotta meg a tanácskozást, majd a házigazda Jean-Claude Hollerich luxemburgi érsek, a tanács Igazságosság és Béke bizottságának elnöke tartott előadást. Az ülés résztvevői ellátogattak az Európai Unió bíróságára, ahol megbeszéléseket folytattak a bírákkal.

A Szent László-év lezárása Budapesten

Erdő Péter bíboros, prímás mutatott be hálaadó szentmisét a Szent László-év zárása alkalmából a budapesti Szent István-bazilikában december 10-én. Az emlékévet záró szentmisére különleges ereklyét hoztak el Esztergomból, a Főszékesegyházi Kincstárból. Az ereklyetartót Szent István, Szent Imre és Szent László ereklyéivel az apszist a hajótól elválasztó korláton, bal oldalon helyezték el, jobb oldalon pedig a Szent László-herma egy másolata volt látható. A szentmisén jelen volt Gaal Gergely országgyűlési képviselő, a Szent László-év tanácsadó testületének elnöke és Lomnici Zoltán, a tanácsadó testület tagja, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke. A Szent László-évet 2016 végén hirdette meg a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkársága.

Brenner Jánosra emlékeztek Felvidéken

A helyi római katolikus plébánia és a Pázmaneum Társulás szervezésében december 9-én imanapra került sor Pozsonyeperjesen. Az imanapot a Regnum Marianum Imakilenced keretében, annak tavalyi utolsó, 9. állomásaként tartották, magyar nemzetünk lelki megújulásáért imádkozva. A megemlékezés során a hívek szentségimádáson vettek részt, majd előadást hallottak Brenner János vértanú életéről. Végül ünnepi koncelebrált szentmise zárta a megemlékezést, amelynek főcelebránsa Császár István szombathelyi püspöki helynök volt, aki Brenner János hősies életáldozatának példájával buzdította a Csallóköz és Mátyusföld különböző községeiből érkező zarándokokat. A szentmise végén a jelenlevő papok és hívek közösen imádkoztak Brenner János boldoggá avatásáért, majd a helynök atya meghívta őket a 2018-ban Szombathelyen sorra kerülő boldoggá avatási szertartásra.

Délvidéki diakónusszentelés

Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepén, december 8-án a vajdasági Nagybecskereken Német László megyéspüspök az egyházmegye papságával együtt bemutatott szentmisén diakónussá szentelte Palatinus Alent, akit várhatóan 2018-ban szentelnek pappá Nagybecskereken. A Nagybecskereki Egyházmegyében jelenleg huszonnégy pap, két állandó diakónus szolgál, és egy növendék készül a papságra.

A Nagyváradi Egyházmegye kincsei Bukarestben

A Szent László-emlékév lezárásaként a nagyváradi püspökség egyedülálló lehetőséget kapott az alapító szent király és a magyar katolicizmus évezredes történelmi és egyházművészeti hagyatékának bemutatására a Román Nemzeti Történeti Múzeum épületének nagytermében. Böcskei László nagyváradi megyéspüspök és munkatársai december 11-én sajtótájékoztatón ismertették a Kultúra és Nemzeti Identitás Minisztériuma, a Nagyváradi Római Katolikus Egyházmegye és a Román Nemzeti Történeti Múzeum szervezésében megvalósuló Felix Terra – Történelem és egyházművészet a Nagyváradi Római Katolikus Egyházmegyében című kiállítás részleteit. A tárlatot december 14-én nyitották meg, és 2018. április 1-jéig lesz látogatható. A tárlat nemcsak az egyházmegye történetének legjelentősebb múzeumi eseménye, de az erdélyi katolicizmus talán legnagyobb hatású és Szent László nagyságához méltó megnyilvánulása Románia egyik országos jelentőségű kulturális intézetében. □

A kiállítás április 1-jéig látható

KÖSZÖNETET MONDUNK TÁMOGATÓINKNAK:

Fehér Klára, Németország – 30 EUR;
Prusak László és Prusak Terézia, Németország – 25 EUR

Az Életünk támogatására adományokat a következő számlára lehet befizetni:

SZENT MAXIMILIAN KIADÓ
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX
(Kérjük, hogy az átutalás során tüntessék fel az ADOMÁNY szót.)

„MOST MI JÖTTÜNK EL TOLENTINÓBA”

Magyar segítséggel újult meg a földrengés sújtotta templom

Megáldották december 9-én, szombaton a közép-olaszországi Tolentinóban a Szent Szív és Szent Benedek templomot, amelynek helyreállítását Magyarország finanszírozta.

A templom kapuit Nazzareno Marconi püspök nyitotta meg, az ünnepségen részt vettek Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere és Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár, Habsburg-Lotharingiai Eduárd szentszéki nagykövet, Varga Lajos váci segédpüspök, valamint Andrea Carradori, a Szent Szív Társaság perjele és a Vatikán képviselői.

Carradori püspök áldotta meg a templomot

Balog Zoltán kegyelmi pillanatnak nevezte a templom újranyitását. Felidézte, hogy a település egy éve levélben kért segítséget Magyarországtól a templom helyreállításához.

Itáliából évszázadok óta érkeztek Magyarországra papok, művészek és tudósok – fogalmazott, megemlítve Gellért püspököt és Kapisztrán Szent Jánost. „Most mi jöttünk el Tolentinóba.”

Hangsúlyozta, hogy a segítség jelképes, Magyarország nem gazdag ország, de gazdaságilag eljutott arra a szintre, hogy tud segíteni: a Hungary Helps program révén, amely segítséget nyújt a keresztényeknek Szíriában, Irakban vagy épp afrikai diákoknak ad ösztöndíj-lehetőséget Magyarországon.

Magyarország 150 millió forinttal támogatta a templom helyreállítását.

Andrea Carradori tavaly december 8-án küldte el levelüket Orbán Viktor miniszterelnöknek. Egy év elteltével sikerült megnyitni a templomot – mutatott rá a miniszter.

A Szent Szív és Szent Benedek templom nemcsak az első templom, hanem az első középület, amely a földrengés után megnyitotta kapuit, Tolentinóban az összes többi templom zárva van még.

A templomba tábla került a magyar és az olasz zászlóval, amely emlékeztet arra, hogy a magyar kormány finanszírozta a helyreállítást. A helyi lakosok – mint azt a közmédiának elmondták – nagyon várták a templom újranyitását, mert az viszonyítási pont számukra. Sok olaszországi magyar is elment az ünnepélyes megnyitóra.

Giuseppe Pezzanesi polgármester hangsúlyozta, hogy a templom újranyitása történelmi pillanat, amelyet a település sohasem felejt el, az olasz és a magyar nép közötti kötelék most már örökérvényű. Bejelentette, hogy testvérvárosi kapcsolatra lépnek Nagykőrössel.

Az 1805-ben alakult, csak Tolentinóban több mint negyven főt számláló laikus Szent Szív Társaságot csuhásoknak (Sacconi) is nevezik a húsvét pénteki passión viselt öltözékük miatt. A Szent Szív templomban a régi rítusú, latin nyelvű misét celebrálják.

A magyar kormány a 2009-es abruzzói földrengés után a szintén súlyos károkat szenvedett Capestrano városában Kapisztrán Szent János szülőházának helyreállításában is segített a budapesti I. kerülettel közösen.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) részéről Varga Lajos váci segédpüspök érkezett az ünnepségre, valamint Tóth Tamás rektor, az MKPK római ágense és Németh László olaszországi magyar főlelkész.

A Collegium Germanicum et Hungaricumból és a Pápai Magyar Intézetből érkező zarándokok a Tolentino városka közelében fekvő loretói kegyhelyen – Szűz Mária názáreti házának őrzési helye – az ünnepséget megelőzően közös szentmisén vettek részt, amelyet Varga Lajos püspök mutatott be.

A Németh László főlelkész vezette, olaszországi magyarok alkotta zarándokcsoportnak – akikkel a miniszter és az államtitkár a szombati ünnepség után külön is találkozott – vasárnap délelőtt Varga Lajos püspök misét celebrált.

MTI/Pápai Magyar Intézet
(Fotó: MTI)

A HONFOGLALÁSI EMLÉKMŰ ÚJ OLTÁRKÖVE KÁRPÁTALJÁN

A honfoglalási emlékmű új oltárköve Budapest VII. kerület önkormányzata Fidesz-frakciójának támogatásával készült, ezzel az ukrán nacionalisták által néhány éve megrongált szakrális gránittömböt pótolták.

„Azért jöttünk ma Vereckére, hogy ezt a mindannyiunk számára szimbolikus helyet megszenteljük. Egy oltárt avatunk fel ott, ahol több mint ezer év tekint le ránk” – fogalmazott az emlékműnél mondott ünnepi beszédében Bajkai István, Budapest VII. kerületének alpolgármestere, aki személyesen is támogatta az oltárkő állítását.

Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke, az ukrán parlament képviselője beszédében azt emelte ki, hogy a kárpátaljai magyarság felelőssége a vereckei honfoglalási emlékműnek mint össznemzeti szimbólumnak, szakrális helynek a megőrzése. Utalva arra, hogy az 1994-ben felavatott honfoglalási emlékműnek a mostani a harmadik oltárköve, az elnök azt a reményét fejezte ki, hogy újabbra nem lesz szükség, mert ezt nem fogják megrongálni.

Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke köszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy a Vereckei-hágó, bárki bármit állítson is, mindenképpen origónak számít a magyar történelemben.

Matl Péter szobrászművész, a honfoglalási emlékmű alkotója és oltárköveinek készítője elmondta, az emlékművet közel negyedszázada a béke, a testvériség és a szeretet jegyében tervezte. Az emlékmű puritánságával (nincs rajta díszítő elem vagy felirat, csak a kereszt az oltárkövön) a magyarok keresztény hitét, békés természetét akarta hangsúlyozni.

Az ünnepség zárásaként a történelmi egyházak papjai megáldották, majd az anyaországi vendégek, a kárpátaljai magyar vezetők és az ungvári magyar főkonzulátus diplomatái megkoszorúzták a honfoglalási emlékmű új oltárkövét.

MTI